

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**Актуальні проблеми
вітчизняної та всесвітньої
історії**

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 19

Рівне – 2010

Збірник наукових праць

«Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії»

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 19. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2010. – 309 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:

Постоловський Руслан Михайлович, кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук (м. Рівне).

Заступник головного редактора:

Шелюк Людмила Олександрівна, кандидат історичних наук, професор (м. Рівне).

Науковий редактор:

Троян Сергій Станіславович, доктор історичних наук, професор (м. Рівне).

Члени редколегії:

Жилюк Сергій Іванович, доктор історичних наук, професор (м. Острог).

Киридон Алла Миколаївна, доктор історичних наук, професор (м. Київ).

Степанков Валерій Степанович, доктор історичних наук, професор (м. Кам'янець-Подільський).

Стоколос Надія Георгіївна, доктор історичних наук, професор (м. Рівне).

Фісанов Володимир Петрович, доктор історичних наук, професор (м. Чернівці).

Чухліб Тарас Васильович, доктор історичних наук (м. Київ).

Швецова-Водка Галина Миколаївна, доктор історичних наук, професор (м. Рівне);

Шеретюк Валерій Миколайович, кандидат історичних наук, доцент (м. Рівне).

Згідно постанови президії ВАК України
часопис „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії”
визнано фаховим виданням у галузі історичних наук
(постанова від 17 квітня 2010 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія КВ № 15857-4329Р від 12 жовтня 2009 р.

Друкується за рішенням Вченої Ради Рівненського державного гуманітарного університету, протокол № 2 від 24 вересня 2010 р.

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не співпадати з позицією редколегії. Рукописи не повертаються.

Адреса редакції: 33027, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2010

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ ГАЛИЧИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ (ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ)

У статті систематизовано та проаналізовано джерелознавчу базу культурно-мистецького життя Галичини другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Її наявність засвідчила активність вітчизняних вчених у дослідженні найбільш яскравих сторінок історії на культури західноукраїнського регіону. Переважна кількість праць обраного періоду вміщує матеріали мистецтвознавчого характеру, репрезентуючи особливості діяльності значної кількості українських митців. Певне місце у статті посів аналіз історіографічних джерел, написаних і виданих внаслідок суспільно-політичних обставин другої половини ХХ століття за кордоном.

Ключові слова: культурно-мистецьке життя, Галичина, історіографічні джерела.

В статті систематизована і проаналізована источниковедческая база жизни Галиции второй половины XIX – начала XX вв. в сфере культуры и искусства.

Ключевые слова: культура, искусство, Галиция, историографические источники.

Literature cultural and art life of Galychina of the second half of XX is described in which is systematized in the article and analysed - to beginning of XXI of century. Her presence witnessed activity of domestic scientists in research of the most bright pages of history on the cultures of Western Ukraine. The repressing amount of labours of select period contains materials of study of art character, by submitting the features of activity of far of the Ukrainian artists. The determined location the analysis of historiography sources, written and given out as a result of social and political circumstances of the second half of XX of century abroad occupied in the article.

Key words: Literature cultural and art life, Galychina, historiography sources.

Дослідження культурно-мистецького життя Галичини обраного періоду в умовах модернізації нашого суспільства, його інтеграції в європейський культурний простір, набуває все більшої актуалізації. Така ситуація у наукових колах викликана, у першу чергу, потребою фіксації подій історичного минулого для збереження інформації нащадкам, а також, з метою поширення відомостей про кращі культурні досягнення України в цілому та її Західного регіону, зокрема, за межами нашої країни. Переосмислення наступними поколіннями українців історико-культурної скарбниці допоможе закласти надійний фундамент для національної культури, що розвивається у нових, якісно інших соціальних, політичних, духовних умовах.

Закономірним є також і той факт, що накопичення джерелознавчої бази про власну культуру різних періодів є пріоритетною справою для кожної цивілізованої країни. Саме такий підхід дозволяє і законсервувати, і висвітлити незабутню спадщину кожному поважаючому свою історію та себе громадянину. Не виключенням є й Україна, на території якої інтелектуальною елітою тривалий час активно досліджувалися численні досягнення митців, громадсько-культурних діячів та інших, відомих своєю творчою працею, осіб. Систематизований аналіз їх плідного доробку у другій половині ХХ – початку ХХІ століття складає актуальність представленої розвідки.

Аналіз джерельної бази зазначеної проблематики дозволяє стверджувати, що у 1950-1960 роки розвиток історико-культурологічної думки на українських теренах загалом і західноукраїнських, особливо, відбувся під тиском радянської цензури. Тому видання ґрунтовних наукових праць у цей період стало неможливим, адже галицька інтелігенція зазнавала нищівних утисків через розбіжності з ідеологією радянської влади.

Відомо, що Постановою Ради Міністрів УРСР ще від жовтня 1946 року у Львові ліквідовуються відділи Інститутів української літератури, історії України та Академії наук УРСР. Наступним кроком радянського керівництва у вирішенні соціалістичних завдань стало переведення частини митців та науковців із Галичини до Києва, під безпосередній нагляд за їх опозиційною діяльністю. Решту інтелігенції звільняли з роботи, залишивши без засобів для існування. Отже, найменший натяк на національне питання у науково-критичній думці вважався кривою і давав підстави для вилучення низки творів з радянського культурно-мистецького процесу. Відомими є й накази уряду приборкувати непокірних інтелектуалів-опозиціонерів, зокрема й через вилучення їх творів з обігу та заборону займатися видавничою діяльністю. Паралельно владою докладалися усі зусилля на розірвання зв'язків інтелігенції із національною літературою та, загалом, культурною традицією.

Саме такі несприятливі обставини життя і праці зумовили продовження творчої діяльності вітчизняних науковців на чужині – в еміграції (переважно в США, Канаді, Парижі, Мюнхені). Свідчення цьому знаходимо в роботі діячів Української академії мистецтв, Інститутів української літератури і мови, Української наукової фундації, Українського історичного товариства, Українського бібліографічно-довідкового центру, Українського документального центру та інших установ, що за межами країни консолідували вітчизняну інтелігенцію навколо науково-дослідницької діяльності, видавничої справи, формуванні численних архівів україністики (університети Мінесоти, Гарварду, Колумбії, Іллінойсу, Гуверівський інститут).

Наприкінці 1950-х років у Нью-Йорку розпочало функціонувати культурно-просвітницьке Об'єднання українських письменників (ОУП) „Слово”, консолідуючи навколо себе творчу інтелігенцію – В.Барку, С.Городинського, І.Качуровського, Ю.Лавріненка, Т.Осьмачку, І.Багряного, Ю.Шевельова (Шереха), У.Самчука. Завдяки їх наполегливій праці знайшли своє обговорення й висвітлення низка мистецтвознавчих проблем, критичні зауваження щодо соціально-політичної ситуації в країні та інші дискусійні теми.

Помітною й актуальною за межами України стала діяльність членів Української вільної академії наук (А.Животка, В.Левицького, В.Дорошенка, Д.Дорошенка, Ю.Тимошенка, Є.Пеленського), завдяки праці яких підготовлено „Літопис українського друку на еміграції”, перевидано дослідження „Національна бібліотека Української держави 1923 року”, „Українські рукописні та відбивані часописи”, „Історико-бібліографічний огляд з 1854 року до наших днів” тощо. Важливим явищем 1950-х років стала й інтегрована діяльність „Спілки українських організацій Австралії” (СОУА), що виконувала функції своєрідного методичного центру.

Об’ємними виданнями, що вийшли за кордоном у зазначений час, стали: 6-ти томна енциклопедія “Історії українського мистецтва”, де у четвертому томі видання групою авторів (І.Катрушенко, Є.Горбенко, Я.Нановський, Х.Саноцька) подано панорамний огляд західноукраїнського мистецтва; чотири томна „Українська мала енциклопедія” (за ред. С.Онацького). Доповнювала загальну теоретичну базу культурологічних досліджень й інформація, вміщена в Енциклопедії українознавства (в 2-х томах) за редакцією В.Кубійовича та З.Кузелі. У Падебрадах видано книгу „Українська культура” (за ред. Д.Антоновича).

Однак і на теренах Галичини початку 1950-х років культурно-просвітницькі тенденції певним чином намагалися долати ідеологічні перешкоди. Враховуючи той факт, що перед сферою української історії, літератури постало два чітко окреслених вектори – офіційно-заохочувальний та націоналістично-буржуазний, вітчизняна інтелігенція принципово дотримувалася останнього. Власне відтоді боротьба за національне мистецтво, літературу, науку загалом перетворилася на змагання за основу українського існування: фізичного і духовного.

Цікавими й корисними для сучасників є спогади митців про ті часи, коли творча діяльність замовлялася, корегувалася, а в разі виявлення у ній проявів інакомислення – публічно засуджувалася. Зокрема М.Колесса з цього приводу зазначав: „Забути ті часи неможливо. Пригадую, як після звинувачення мене і Р.Сімовича у формалізмі та схилинні перед Заходом були проведені збори, де мене змусили каятися. Довелося виступити у відповідному дусі. Але після цього... додатково звинуватили в тому, що я ще недостатньо покаявся (!)” [9, 5].

У мистецтвознавстві 1950-х років над вивченням західноукраїнського живопису та графіки кінця ХІХ-початку ХХ століття плідно працював Я.Нановський, яким і було проведено дослідження мистецького руху Галичини зламу століть. Цей науковець своїми працями, наприклад, “Манастирський А.І.”, “Корнило Миколайович Устиянович”, “Іван Труш”, - увів у науковий обіг імена відомих галицьких художників та їх призабуті (або й зовсім не відомі загалом) роботи зазначеного періоду.

Зміни на краще у культурно-мистецькій і науково-дослідницькій діяльності Галичини настають наприкінці 1950-х років, коли, як відомо, відбулося потепління суспільної атмосфери після смерті Й.Сталіна та викриття „культу” його особи. Літературна критика цього періоду відзначила такі переміни, як прояви гуманізму, посилення аналітичного й людинознавчого пафосу тощо. Природно, що поступово почали змінюватися і критерії громадянської свідомості, що покажуть себе у наступний період соціокультурного розвитку. Різко розпочався процес переосмислення й заповнення „білих плям” вітчизняної історії, діяльності інтелігенції, наукового зростання народу. Значною подією „відлиги” стала поява покоління інтелігенції, яке уособлювало собою духовний феномен доби – шістдесятників. Процес реабілітації митців і жертв репресій 1920-1930-х років ще більше акумулював стихійну, неконтрольовану владою переоцінку цінностей українською інтелігенцією, яка несподівано відкрила для себе скарбницю національної культури, що кардинально вплинула на її свідомість.

Надзвичайно цінними та інформативно-насиченими у зазначену добу виявилися критичні видання (у тому числі й ті, що вийшли другом за кордоном), в яких охоплено аналіз розвитку літературної спадщини Галичини [28; 51; 52; 63; 65; 70]. Значний внесок у наукове обґрунтування історії й культури України додала творчість Л.Костенко, І.Дзюби, В.Симоненка, В.Стуса, Є.Сверстюка, Ірини та Ігоря Калинців, Г.Чубая, Г.Кочура та інших. Як зазначає Г.Касьянов, парадоксальною особливістю 60-х років ХХ століття стало те, що провідна риса діяльності інтелігенції – культурництво, базувалася й піднімала питання культуротворчої, національно-визвольної роботи українських діячів попередніх періодів - 60-х років ХІХ, початку ХХ століття та 1920-х років. Як і раніше вона охоплювала проблеми захисту і популяризації мови, культури, історії, етнографії. Потреба позаофіційної консолідації митців призвела до створення у Києві 1961 року та Львові 1962 року Клубів творчої молоді (КТМ) (у Львові - „Пролісок”, який очолив М.Косів).

Внаслідок активізації національно-спрямованої діяльності західноукраїнських шістдесятників, пам’яті про визвольну боротьбу ОУН національно-свідома інтелігенція регіону постійно залишалася в центрі уваги партійних органів, КДБ. Тому політична й культурна атмосфери у Львові 1960-1970-х років були важчими, ніж у Києві. Як свідчення цьому у своїй праці („Незгодні: українська інтелігенція у русі опору 1960-80-х років) вже згадуваний дослідник Г.Касьянов, зазначає, що „в той час як у столиці України буяла „відлига” ..., у Львові кожний прояв вільної думки, тим більше в національному контексті, ставав предметом розборів, нагінок і адміністративних заходів” [34, 22].

Оскільки відступати від провідної ідеї у творчості, а саме – соціалістичного реалізму й надалі заборонялося, згодом світоглядні принципи творчості українських митців зіштовхнулися з низкою заборон та утисків. Адже література й мистецтво повинні були виконувати, у першу чергу, соціальні функції, будучи єдиними суспільно заангажованими сферами. Проте вони важко піддавалися тотальному контролю, конформістським переконанням тощо. Тому вже в 1963 році розпочалася нещадна боротьба влади проти „формалістів” в офіційній пресі, обмежуючи кількість і зміст публікацій шістдесятників на шпальтах літературних журналів „Жовтень”, „Прапор”, „Вітчизна”, „Дніпро” тощо. Через це явище припинилося видання книжок низки українських митців, проте відповіддю на нього стала поява й розповсюдження творів через

самвидав. Їх творчу позицію підтримала й періодика українців Чехословаччини („Дукля”, „Дружно вперед”, „Народний календар”) та Польщі („Наше слово”, „Український календар”). Завдяки творчій консолідації література шістдесятників інформувала про стихійні події доби українців Західної Європи.

У 1960-х роках широкому загалу стали відомими й мистецтвознавчі праці, автори яких розглядали культуротворчі процеси у галицькому мистецькому середовищі кінця XIX – початку XX століття. Однак у цих роботах при об’ємному систематизованому матеріалі майже відсутній мистецтвознавчий аналіз та наукові узагальнення. Вищезазначені зауваження стосуються досліджень: А.В’юник “О.П.Курилас”, він же “О.Кульчицька”, Г.Островський “О.Новаківський”, він же “А.І.Манастирський”, М.Фіголь “Я.В.Пстрак”, М.Ткаченко “Т.Копистинський”.

Додамо, що недоліком фахової літератури з питань образотворчого мистецтва (точніше – графіки) другої половини XX століття стало те, що вона мала, переважно, інформативно-мистецтвознавчий характер, висвітлювала біографічні відомості про художників та аналіз їх творів, констатувала належність до певної мистецької школи, лише інколи порушуючи питання формуючого аспекту чи національної спрямованості у творчості. До того ж, жанрова специфіка згаданих видань не дозволяла їх авторам детально зупинитися на сукупності всіх проблем, що супроводжують творчий процес.

У 60-х роках XX століття виходять й критичні праці, що висвітлюють діяльність відомих галицьких музикантів С.Людкевича, В.Барвінського, Ф.Колесси [16; 28; 48; 57; 68]. У них проаналізовано музикознавчу спадщину митців, що становить яскраву сторінку як мистецького, так і наукового доробку. Згодом з’являються видання, у яких дослідниками комплексно розглядається розвиток музичної культури Галичини [31; 154]. Актуальність мистецького процесу Галичини у 1970-х роках висвітлив у науково-теоретичному доробку й С.Людкевич [48; 49; 50].

Після певних змін у політиці уряду СРСР дослідження національного мистецтва стало більш доступним. Адже поступово відчинялися спецфонди наукових закладів, бібліотек, позитивно сприяючи об’єктивному вивченню усіх чинників, що впливали на формування української художньої творчості початку XX століття. Так, синтетичне дослідження вітчизняного мистецтва останньої третини XIX – початку XX століття було проведено у 1989 році київськими мистецтвознавцями Б.Б.Лобановським і П.І.Говдею та одеським ученим А.А.Жаборюком. Проте, західноукраїнське мистецтво у працях згаданих науковців розкрито поверхнево, не враховуючи специфіки суспільно-політичної атмосфери краю. Побіжно і загально вказується на умови, в яких розвивалося мистецтво Галичини. Щодо праці Б.Лобановського та П.Говді [44], то вона переважно відповідає вимогам культурологічного нарису, що передбачає стислий інформативний виклад поставленої проблеми. У праці А.Жаборюка [24] розглядається західноукраїнський живопис як складова української художньої еволюції, аналізується розвиток образотворчого мистецтва паралельно із розвитком тогочасної літератури, театру, музики. Однак, загалом, праця не вносить у науковий обіг нової або, хоча б, розширеної інформації про художнє життя Галичини кінця XIX – початку XX століття.

Відомо, що взаємовпливи між художніми школами, творчі контакти митців, діяльність українців у провідних центрах художньої культури Європи особливо активізувалися на початку XX століття, проте їх вивчення теж стало можливим значно пізніше. Грунтовною працею у зазначених напрямках стала робота Н.Асеевої [2], в якій авторка простежує участь українських художників у мистецькому житті Парижа, Мюнхена та Кракова й засвідчує посилення обміну інформацією, розширення власного світогляду митців за рахунок навчання в західноєвропейських Академіях та приватних школах, що мало безпосередній вплив на піднесення професійного мистецтва у краї. Розгортання професійних стосунків між художниками Галичини та митців інших національностей, зокрема українська тематика у творах польських митців, стало темою публікації О.Касьяненко [33].

Сприятливим часом для мистецтвознавчих досліджень виявилася сучасна доба. Особливої уваги у цьому контексті заслуговують праці науковців, у яких досліджено закономірності формування й розвитку художньої культури, наголошується на ролі, значенні та місці мистецтва у виробленні національної моделі світогляду, утвердженні позитивних моральних рис, вихованні патріотизму, усвідомленні самодостатності свого народу. Зазначеним темам було присвячено низку досліджень, авторами яких є С.Безклубенко [5], С.Білоконь [7], Н.Горюхіна [14], Г.Грабович [15], Т.Гундорова [19; 20; 21; 22], О.Лосєв [45; 46], М.Наєнко [53], Є. Онацький [54], М.Поповича [61], О.Ріпка [52], М.Семчишин [54], Ю.Шевельов (Шерех) [74], М.Шлемкевич [75] та інші.

Дискусійні аспекти поняття “українська національна культура” проаналізував та висвітлив Я.Грицак, який у своїй праці “Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX століття” здійснив одну із перших спроб розглянути українську історію XIX-XX століть у контексті західних теорій нації і націоналізму. Вищекреслену проблематику у власних наукових дослідженнях також обґрунтовували: О.Баган [3], Ю.Бадзьо [4], Т.Гунчак [23], С.Жижко [25], О.Забужко [27], А.Карась [32], Б.Кравченко [37], М.Кугутяк [38], С.Ленкавський [40], Ю.Липа [41], І.Лисяк-Рудницький [42], В.Лісовий [43], О.Сухий [67], В.Янів [78], С.Ярмусь [79].

Останнім часом вийшла друком значна кількість праць, в яких дослідниками прямо або опосередковано осмислюються питання розвитку історії української культури в Західній Україні кінця XIX – XX століть, умов її функціонування у конкретному геополітичному середовищі. Їх авторами стали В.Виткалов [12], Я.Грицак [17], Т.Гунчак [23], М.Кугутяк [38], О.Полянський [60], Б.Тищик та О.Вівчаренко [69], В.Чоповський [72], М.Швагуляк [73].

Наприкінці XX – початку XXI століття науковці активізували вивчення проблем історії української інтелігенції як важливого творця і носія “духу” культури (А. та І.Бичко, Г.Касьянов, Н.Шип, О.Удод та інші). При

цьому вони зазначили, що важливим фактом є той, що саме через культуру людина реалізується як особистість, проходить формування самосвідомості, освіченості,

Не менш важливими у контексті визначеної проблематики стали сучасні критичні праці дослідників творчості тих митців, які суттєво вплинули на динаміку літературно-мистецького життя Галичини кінця XIX – першої третини XX століття. Зокрема цікавими й корисними виявилися праці (М.Ільницького [30], С.Павличко [55], Я.Поліщука [59], Б.Червака [71], Г.Білягейзена [6], Я.Грицьковяна [18], О.Жук [26], П.Легкого [39], О.Луцького [47] та інших.

Дослідженням особливостей розвитку музичної культури Галичини кінця XIX - першої третини XX століття у сучасних мистецтвознавчих працях відзначилися М.Антонович [1], Г.Брилинська-Блажкевич [8], Ю.Булка [10], В.Витвицький [11], М.Гордійчук [13], А.Іваницький [29], Л.Кияновська [35], Л.Корній [36], С.Павлишин [56; 57], Т.Старух [56], З.Штундер [77].

Проведений аналіз історіографії досліджуваної проблеми дав можливість зробити висновок, що науковці напрацювали значний доробок в аналізі культурно-мистецьких процесів західноукраїнських теренів. Однак зазначимо, що і досі відсутній системний аналіз історико-культурологічних і мистецтвознавчих концепцій духовного розвитку українців Галичини аналізованого періоду, в стадії розробки знаходяться методологічні підходи осмислення трансформації національної свідомості, рис ментальності різних етносів тощо. Відсутність такої фундаментальної праці викликає стурбованість і стимулює до акцентації уваги на такій прогалині з боку дослідників, критиків та аналітиків історії.

Очевидно, що перелік згаданих у статті імен вітчизняних вчених та їх праць не є повним, потребує подальшого розширення та аналізу, що буде предметом наступних досліджень. Окрім того, є велика надія, що демократичні зміни, які характеризують сучасний культурний розвиток України, дозволять фахівцям більш деталізованіше та різнобічніше осмислити зміст духовної, національної, ментальної складової нашої культури різних періодів. Зупинятися на досягнутому сьогодні ще не можна, адже чимало сторінок вітчизняної історії та культури залишаються завуальованими, викликають гострі дискусії у суспільстві та за його межами, а це є свідченням того, що країна хоче знати об'єктивну правду про минуле. Донести її до сучасників і наступників – завдання інтелігенції, яка попри ще наявні економічні, політичні, морально-етичні проблеми в Україні не припиняє виконувати свій професійний і громадянський обов'язок – просвітницьку діяльність. Вона й закладає міцне підґрунтя для появи нової джерелознавчої бази, виплеканої українським інтелектуальним середовищем початку XXI століття.

Джерела та література

1. Антонович М. С. Людкевич: композитор, музиколог. – Львів, 1999. – 124с.
2. Асеева Н. Украинское искусство и европейские художественные центры (к. XIX – нач. XX вв.). – К., 1989. – 197с.
3. Баган Олег. Націоналізм та націоналістичний рух. – Дрогобич: Відродження, 1994. – 189с.
4. Бадзьо Ю. Національна ідея і національне питання. – К.: Смолоскип, 2000. – 205с.
5. Безклубенко С. Відродження культури і розбудова нації: Дві концепції (критична історико-філософська інтерпретація) // Національна культура в сучасній Україні / Ред. І.Ф.Курас. – К.: Асоціація “Україна”, 1995. – С.34-86.
6. Бігелайзен Г. Мої спогади про І.Франка // Спогади про Івана Франка. – К., 1981. – 382с.
7. Білоконь С. У пошуках української душі // Українська душа. – К., 1992. – С.120-125.
8. Брилинська-Блажкевич Г. Фортепіанна творчість С.Людкевича. – Львів, 1999. – 234с.
9. Будьмо громадянами // Музика, 1989. - №2.
10. Булка Ю. Музична культура Західної України // Історія української музики. – К., 1992. – Т.IV.- С.545-589
11. Витвицький В. Музичними шляхами. – Львів: Логос, 1995. – 213с.
12. Виткалов В. Українська культура: сторінки історії XX століття: монографія. Видання друге, уточнене і доповнене. – Рівне: Вертекс, 2004. – 640с.
13. Гордійчук М. Історія української музики. – К.: Наук. думка, 1992. – Т.4.
14. Горюхина Н. Национальный стиль: понятие и опыт анализа // Проблемы музыкальной культуры. – К.: Муз. Україна, 1989. – Вип. 2-й. – С.52-65.
15. Грабович Г. Екзорцизм українського модернізму // Грабович Г. До історії української літератури. – К.: Критика, 2003. – С.522-535.
16. Грица С. Філарет Михайлович Колесса. – К.: Держ. видав. образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1962. – 196с.
17. Грицак Я. Молоді радикали в суспільно-політичному житті Галичини // Записки НТШ. – 1991. – Т.222. – С.71-111.
18. Грицьковян Я. До питання про “Молоду Музу” // Варшавські українознавчі записки. – Варшава, 1989. – Ч.1. – С.21-23.
19. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997. – 426с.
20. Гундорова Т. Франко - не Каменяр. – Мельборн: Ун-т ім.Монаша, 1996. – 326с.
21. Гундорова Т. Реалізм і неоромантизм в українській літературі початку XX століття: Теоретико-методологічний аспект // Проблеми історії та теорії реалізму української літератури XIX – поч. XX ст. – К., 1991. – 251с.
22. Гундорова Т., Шумило Н. Тенденції розвитку художнього мислення (початок XX століття) // Слово і час, 1993. - № 1. – С.58.
23. Гунчак Т. Україна: перша половина XX століття: Нариси політичної історії. – К.: Либідь, 1993. – 287с.
24. Жаборюк А. Український живопис другої половини XIX – початку XX століття. – К., 1990. – 310с.
25. Жижко С. Розбудова націоналістичного руху як фактор скріплення Української Держави // Націоналізм – основа справедливого світопорядку. – Львів: Видання Конгресу Українських Націоналістів, 1993. – С.24-35.
26. Жук О. Поетична муза художника // Галицька брама, 1998. - № 12 (48).
27. Забужко О. Філософія і культура притомності нації // Сучасність, 1993. - № 3. – С.117-128.

28. Загайкевич М. С.П. Людкевич. Нарис про життя і творчість. – К., 1957. – 154с.
29. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх музичних навчальних закладів. – К.: Муз. Україна, 1990. – 333с.
30. Льницький М. Краси свічадо // Розсипані перли: Поети “Молодої Музи”. – К.: Дніпро, 1991. – С.5-17.
31. Історія української музики / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл. та етногр. ім. М.Т.Рильського; Редкол.: М.Гордійчук (голова) та ін. – К.: Наук. думка, 1989. – 352с.
32. Карась А. Душа культури і дух мислення // НТШ. Т. ССХХІІ. – Л., 1991. – С.216-247.
33. Касьяненко О. Мистецькі ідеї Я.Матейка в контексті національного відродження України наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. // Україна в минулому. – К., 1994. – Вип. VI. – С.109-118.
34. Касьянов В. Українська інтелігенція на рубежі ХІХ-ХХ ст.: Соціально-політичний портрет. – К.: Либідь, 1993. – 314с.
35. Кияновська Л. Вплив австро-німецької культури на формування стилю Станіслава Людкевича // Українсько-німецькі зв'язки минулого і сьогодення (за матеріалами міжнародного симпозиуму). – К., 1998. – С.67-77.
36. Корній Л. Історія української музики. – К.: Наук. думка, 1996. – Т.1. – 314с.
37. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні ХХ ст. / Пер. з англ. – К.: Основи, 1997. – 423с.
38. Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. Нарис суспільно-політичного руху (кін. ХІХ ст. – 1939р.). – Івано-Франківськ, 1993. – 200с.
39. Легкий П. “Потік свідомості” в прозі Івана Франка // Літературознавство. – ІV Міжнар. Конгрес українців. – К., 2000. – Кн.1. – 312с.
40. Ленкавський С. Декалог // Націоналізм – основа справедливого світопорядку. – Львів: Видання Конгресу Українських Націоналістів, 1993. – 325с.
41. Липа Ю. Призначення України. – Львів: Просвіта, 1992. – 214с.
42. Лисяк-Рудницький І. Нариси з історії нової України. – Львів: Меморіал, 1991. – 101с.
43. Лісовий В. Перший в Україні системний виклад теорії нації і націоналізму // Теорії нації і націоналізму. – К.: Либідь, 1999. – 425с.
44. Лобановський Б.Б., Говдя П.І. Українське мистецтво другої половини ХІХ – початку ХХ ст. – К.: Мистецтво, 1989. – 206с.
45. Лосев А. Філософія. Мифологія. Культура. – М.: Политиздат, 1991. – 525с.
46. Лосев А. Проблема художественного стилю. – К.: Collegium, 1994.
47. Луцький О. Молода Муза // Остап Луцький і сучасники: Листи до О.Кобилянської й І.Франка та інші забуті сторінки. – Нью-Йорк-Торонто, 1994. – 427с.
48. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії. – К., 1973. – 243с.
49. Людкевич С. Музика серця // Іван Франко у спогадах сучасників. – Львів, 1972. – С.175-320.
50. Людкевич С. Проблема сучасної музичної культури в Західній Україні // С.Людкевич. Дослідження, статті, рецензії. – К., 1973. – С.25-32.
51. Маланюк Є. Пролог, не епілог (1856-1956) // Іван Франко. Вибір поезій. – Париж, 1956. – С.9-10.
52. Маланюк Є. Франко незнаний // Маланюк Є. Книга спостережень. – [Т.1]. – Торонто: Гомін України, 1962. – С.81-90.
53. Насенко М. Романтичний епос: Ефект романтизму і українська література. – К., 2000. – 312с.
54. Онацький Є. Українська емоційність // Українська душа. – К., 1992. – С.36-47.
55. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1997. – 447с.
56. Павлишин С. Василь Барвінський. – К.: Муз. Україна, 1990. – 121с.
57. Павлишин С. Станіслав Людкевич. – К., 1974. – 54с.
58. Петров В., Чижевський Д., Глобенко М. Українська література. – Мюнхен-Львів, 1994. – 372с.
59. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392с.
60. Полянський О. Західна Україна у двох революціях 1848-1918.- Тернопіль: Джура, 1998. – 52с.
61. Попович М. Нарис історії культури України. – 2-е вид., випр. – К.: АртЕк, 2001. – 728с.
62. Ріпко О. У пошуках страченого минулого: Ретроспектива мистецької культури Львова ХХ ст. – Львів: Каменяр, 1996. – 286с.
63. Романенчук Б. Модернізм і модерністи // Київ (Філадельфія). – 1960. - № 2. – С.13-23.
64. Семчишин М. Тисяча років української культури. Історичний огляд культурного процесу – К.: Фенікс, 1993. – 428с.
65. Слово і зброя: Антологія поезії визвольної боротьби. – Торонто, 1968. – 428с.
66. Старух Т. Музичне мистецтво Львова. – Львів, 1997. – 253с.
67. Сухий О. Національна ідея в програмах та діяльності українських політичних партій Галичини (кін. ХІХ-поч. ХХ ст.). – Львів: Каменяр, 1998. – 427с.
68. Творчість С.Людкевича: Зб.статей / Упор. М.Загайкевич. – К.: Муз. Україна, 1979. – 173с.
69. Тищик Б., Вівчаренко О. Західноукраїнська Народна Республіка. – Коломия, 1993. – 247с.
70. Франко І. Твори: У 20-ти томах. – Т.16. – К.: Держлітвидав України, 1955. – 467с.
71. Червак Б. Наперед українці (до національної ідеї Івана Франка). – К., 1994. – 83с.
72. Чоповський В. Українська інтелігенція в національно-визвольному русі на Західній Україні (1918-1939). – Львів, 1993. – 273с.
73. Швагуляк М. Штрихи до політичного портрета Львова (др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст.) // Lwow: miasto spoleczenstwo – kultura. – Krakow: Wydawnactwo Naukowe WSP. – 1998. – Tom II.
74. Шерех Ю. Третя сторожа: Література. Мистецтво. Ідеології. – К., 1993. – 427с.
75. Шлемкевич М. Душа і пісня // Українська душа. – К., 1992. – С.97-112.
76. Шпенглер О. Закат Європи / Пер. с нем., вступ. ст. и примеч. К.Свасьяна. – М.: Мысль, 1993. – 640с.
77. Штундлер З. Станіслав Людкевич. Життя і творчість. Т.1. (1879-1939). – Львів: ПП „БІНАР-2000”, 2005. – 634с.
78. Янів В. Нариси до української етнопсихології. – Мюнхен, 1993. – 275с.
79. Ярмусь С. Духовність українського народу: Короткий орієнтаційний нарис. – Вінніпег: Волинь, 1983. – 215с.

З М І С Т

NOTA BENE

Грипич С.Н. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕНЬ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ НА СТОРІНКАХ ФАХОВОЇ ПЕРІОДИКИ, ПРЕДСТАВЛЕНОЇ У ФОНДАХ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ (<i>Рецензія на періодичне фахове видання „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: зб. наук. праць: наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету”</i> . – Рівне: РДГУ, 2000 – 2010)	3
ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	
Удод О.А., Юрій М.Ф. ВЛАДА У КИЇВСЬКІЙ РУСІ	7
Заглинська Л.В., Гоголь Т.В. УКРАЇНСЬКІ ГРОШІ В ІСТОРИКО-ЕКОНОМІЧНОМУ АСПЕКТІ СТАНОВЛЕННЯ СВІТОВИХ ГРОШОВИХ ВІДНОСИН	17
Єрасов Б.В. УКЛАДАННЯ ШЛЮБУ МІЖ КНЯЗЕМ ВОЛОДИМИРОМ ТА ЦЕСАРІВНОЮ АННОЮ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ	28
Омельчук Б.А. РЕЗИДЕНЦІЙНЕ БУДІВНИЦТВО НА ЛЬВІВЩИНІ В ОСТАННІЙ ЧВЕРТІ XVII СТОЛІТТЯ	32
Казначєва Л.М. РІЧПОСПОЛИТСЬКІ СЕЙМИКИ У ШЛЯХЕТСЬКОМУ САМОВРЯДУВАННІ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ	37
Шеретюк Р.М. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВОСЛАВНОГО ДУХОВЕНСТВА ПІД ЧАС ПРИЄДНАННЯ УНІАТИВ ПРАВОБЕРЕЖЖЯ УКРАЇНИ ДО РОСІЙСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КІНЦІ XVIII СТ.	42
Нагорний В.В. ПЕНІТЕНЦІАРНІ ЗАКЛАДИ РОСІЙСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ У БОРОТБІ З УКРАЇНСЬКИМ ПРАВОСЛАВНИМ СЕКТАНТСТВОМ У XVIII - ПОЧАТОК XX СТОЛІТЬ)	47
Нікітін Ю.О. ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПО СТВОРЕННЮ І РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ НАРОДНОГО ЗДОРОВ'Я В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ, ХАРКІВСЬКІЙ ТА ПОЛТАВСЬКІЙ ГУБЕРНІЯХ У II ПОЛОВИНІ XIX СТ.	51
Шугаєва Л.М. В ПОШУКАХ ІСТИННОГО ПРАВОСЛАВ'Я. ІНОКЕНТІЙ БАЛТСЬКИЙ	57
Киридон А.М. УТВЕРДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ПОБУТУ В СУСПІЛЬСТВІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ 1920-Х РОКІВ: ОНТОЛОГІЧНИЙ І АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ	59
Доброчинська В.А. ЮРІЙ ШУМОВСЬКИЙ: ВІХИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ (1908–2004)	68
Абакунова Г.В. АНТИСЕМІТСЬКА ПОЛІТИКА НАЦИСТСЬКОЇ ВЛАДИ В РАЙХСКОМІСАРИАТІ «УКРАЇНА»	73
Киридон П.В. МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ ХРУЩОВСЬКОЇ ДОБИ	79
Чура В.І. КОМПАРТАПАРАТ І РЕЛІГІЙНИЙ РУХ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НАПРИКІНЦІ 80-Х РР. XX СТ.	84

Мишков В. ДІЯЛЬНІСТЬ МИТРОПОЛИТА АДРІАНА (ЧЕТВЕРГОВА) В КОНТЕКСТІ НАЛАГОДЖЕННЯ КОНСТРУКТИВНОГО ДІАЛОГУ МІЖ РОСІЙСЬКОЮ ПРАВОСЛАВНОЮ СТАРООБРЯДНОЮ ЦЕРКВОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВОЮ	88
Веремейчик Л.Ф. СОЦІАЛЬНЕ СЛУЖІННЯ ПРОТЕСТАНТІВ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ	92
Милуш В.І. ВПЛИВ ХРИСТІЯНСТВА НА ВІЙСЬКО: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ І СУЧАСНІСТЬ	95
Филипчук С.В. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ЦЕРКОВ	100
Давидчук С. ВІЗИТИ ВИЩИХ ПОСАДОВИХ ОСІБ В УКРАЇНО-ІЗРАЇЛЬСЬКИХ ВІДНОСИНАХ 90-Х РР. ХХ СТ.	103
Сидорук Т. В. ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУСІДСТВА НА ПРОЦЕСИ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	110
ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС	
Прищепя Б.А. НОВІ АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІТОПИСНИХ МІСТ ВОЛИНИ	117
Прищепя О. П. РОЗВИТОК ТОРГІВЛІ У МІСЬКИХ ПОСЕЛЕННЯХ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ В ДОБУ ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)	123
Мельничук Н.М. СИМВОЛІКА ПОЛЬСЬКОГО СОКОЛЬСТВА ВОЛИНИ: ПОХОДЖЕННЯ І ТРАДИЦІЇ (1921-1939 рр.)	127
Ленартович О.Ю. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОУН НА ВОЛИНІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД 1921-1939 РР.	131
Цецик Я.П. РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ У СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ ВОЛИНИ У 1931 – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 1935 РР.	136
Жив'юк А.А. ТЕАТР ЯК СКЛАДОВА ПОЛІТИЧНОГО МАНІПУЛЮВАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ: РІВНЕНСЬКИЙ ВИПАДОК	142
Семещук В.М. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ МЕЛПОРАТИВНИХ РОБІТ НА ВОЛИНІ В УМОВАХ «ЗАСТОЮ»: ПРОБЛЕМИ І СПРОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	148
Виткалов С.В. НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТОВАРИСТВА ЯК ФАКТОР ОПТИМІЗАЦІЇ ДУХОВНОГО ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ РІВНЕНЩИНИ	156
Демянюк І. НА ПЕРЕДНЬОМУ КРАЇ. Нарис історії Української Гельсінської Спілки на Рівненщині	159
ПРОБЛЕМИ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: НАУКОВИЙ ДИСКУРС	
Постоловський Р.М. НАЦІОНАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ТРАДИЦІЙ В ЧЕСЬКИХ ЗЕМЛЯХ	168

Бевзюк Є.В. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ЧЕСЬКИХ І СЛОВАЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.	177
Агасиев Икрам Керим оглы ПРОБЛЕМЫ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ И СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АДАПТАЦИИ НЕМЕЦКИХ КОЛОНИСТОВ В ЮЖНОМ КАВКАЗЕ В ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ ХІХ ВЕКА	183
Івчик Н.С. ПОЛІТИКА РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В СФЕРІ ОСВІТИ У ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ КРАЮ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.	187
Константінова В.М. ЗАКОНОДАВСТВО ЩОДО МІСТ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІД МАНІФЕСТУ ПРО ВОЦАРІННЯ ОЛЕКСАНДРА ІІІ ДО МІСЬКОГО ПОЛОЖЕННЯ 1892 Р.	191
Троян П.С. КОЛОНІАЛЬНЕ ПИТАННЯ В НІМЕЧЧИНІ 1841 – 1884 рр.: ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	195
Плюта Н.В. ФРАНЦІЯ І КОЛОНІАЛЬНА ПОЛІТИКА НІМЕЧЧИНІ 80-90-Х РР. ХІХ СТОЛІТТЯ	198
Валюх Л.І. АНГЛО-НІМЕЦЬКИЙ КОНФЛІКТ В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ (1895 – 1896 рр.) В ОЦІНЦІ АНГЛІЙСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ СИЛ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ	204
Хитровська Ю.В. ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВОСЛАВНОГО КЛІРУ В ДЕРЖАВНИХ ДУМАХ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ДИСКУСІЙ НАВКОЛО ПИТАННЯ ПРО МОЖЛИВІСТЬ УЧАСТІ ДУХОВЕНСТВА У ПОЛІТИЦІ В ПРАВОСЛАВНІЙ ПРЕСІ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ	209
Ласкавий Д.В. УГОДА ГРІНВУДА – БЕРАНЖЕ 1919 р. І НАФТОВИЙ СОЮЗ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ТА ФРАНЦІЇ	213
Скопова О.І. ЕТНОПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ КРИЗИ КОНСТИТУЦІЙНО-МОНАРХІЧНОГО ЛАДУ В ІСПАНІЇ (1918-1931 РР.)	216
Бородинська Л. ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ СПІЛЬНОТИ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН У ПОЛЬЩІ (1918-1939 РР.)	221
Давлетов О.Р. РІХАРД ДАРРЕ – ВІД АГРОНОМА-КОЛОНІЗАТОРА ДО МІНІСТРА ПРОДОВОЛЬСТВА ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТРЕТЬОГО РЕЙХУ: ШТРИХИ ДО ПОЛІТИЧНОГО ПОРТРЕТУ	225
Піковська Т.В. НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ В ПРОГРАМАХ НІМЕЦЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У ПЕРШІЙ ЧЕХОСЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ В 1920 – СЕРЕДИНІ 1930-х рр.	229
Постоловський Р.М. ДЕМОКРАТИЧНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ (1944 – 1945 рр.)	233
Віруцька С.В. СУСПІЛЬНО - ПОЛІТИЧНІ НАСТРОЇ В ПОЛЬЩІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПОДІЙ «ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ»	239
Лемак Н.М. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ Е. ХІТА В УМОВАХ ЕВОЛЮЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ ЗАСАД КОНСЕРВАТИЗМУ ДО НЕОКОНСЕРВАТИЗМУ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТ.)	244

Пелех Є.І. УЧАСТЬ ЗБРОЙНИХ СИЛ ФРН У МІЖНАРОДНИХ ЗУСИЛЛЯХ ІЗ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ БОСНІЇ І ГЕРЦЕГОВИНИ (1991-1995)	251
Генега І.М. ДОКТРИНА ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ Є.ПРИМАКОВА: ВІД РОМАНТИЗМУ ДО ПРАГМАТИЗМУ?	255
Санжаревський О.І. СПІЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОБОРОНИ БІЛОРУСІ ТА РОСІЇ В КІНЦІ 90-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ДОГОВОРУ ПРО СТВОРЕННЯ СОЮЗНОЇ ДЕРЖАВИ	261
Бояківський Л. С. ГЕОСТРАТЕГІЧНИЙ ПРОЕКТ БУДІВНИЦТВА ГАЗОПОРТУ ЯК ФАКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЕНЕРГОБЕЗПЕКИ ПОЛЬЩІ: ДИСКУСІЯ В СЕРЕДИНІ КРАЇНИ	265
Павлюк Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ПРО ПРИЄДНАННЯ МІЖ ХОРВАТІЄЮ ТА ЄС	268
Буз О.М. ЖІНКИ В ПОЛІТИЧНІЙ ТЕОРІЇ	372
Троян С.С. ПОЛІТОЛОГІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: ТЕОРЕТИКО-ЕКСПЛІКАЦІЙНИЙ ПІДХІД	276
ПРОБЛЕМИ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА ІСТОРІОГРАФІЇ	
Якимчук О.О. ВІТЧИЗНЯНІ ІСТОРІОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ШЛЯХЕТСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО ДО ВИВЧЕННЯ ШЛЯХТИ РІВНЕНСЬКОГО ПОВІТУ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ КІНЦЯ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ	281
Ветвінська Н.О. ДЖЕРЕЛОЗНАВЧІ ПРОБЛЕМИ В ІСТОРІОГРАФІЇ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО ЯЗИЧНИЦТВА В ХІХ- ХХ СТ.	286
Дібас О.А. КЛАСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ З ІСТОРІЇ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ ДОНБАСУ (1861-1914 рр.)	290
Грипич С.Н., Граб О.В. КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ ГАЛИЧИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ (ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ)	294
Гуч С. СТВОРЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ІСТОРИЧНІ, ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ РЕГІОНИ УКРАЇНИ: ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ	299
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	303
ЗМІСТ	305

Наукове видання

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Збірник наукових праць

Випуск 19

Відповідальний за підготовку збірника до видання – С.С. Троян

Комп'ютерна верстка – Третяк О.Ю.

Обкладинка – Самсонюк В.Б.

Підписано до друку 30. 09. 2010 р. Папір офсетний. Гарнітура “Times New Roman”. Наклад 100. Обліково-видавничих аркушів 30,00. Віддруковано засобами оперативної поліграфії ПП Самборський І.О., вул. Толстого, 3, м. Рівне, Україна, 33028.

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2010. – Випуск 19. – 309 с.
